

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **R., V., V., V.**, Česká republika, proti odporcovi: **J.**, správca konkurznej podstaty úpadcu: **A.**, so sídlom **J.**, **o určenie pravosti pohľadávky**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Cbsi 48/05-105 zo dňa 8. decembra 2006 a uzneseniu č. k. 8 Cbsi 48/05-121 zo dňa 31. októbra 2007, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Cbsi 48/05-105 zo dňa 8. decembra 2006 **z r u š u j e** a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Cbsi 48/05-121 zo dňa 31. októbra 2007 **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd, ako súd prvého stupňa, zamietol návrh žalobcu o určenie pravosti pohľadávky. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

V dôvodoch svojho rozsudku uviedol, že navrhovateľ sa svojím návrhom vedeným pod sp. zn. 5C 177/90 domáhal na Okresnom súde v Dunajskej Strede určenia, že vylúčenie navrhovateľa z družstva z 28. 09. 1990 je neplatné a členský pomer u odporcu naďalej trvá. Taktiež si uplatnil náhradu škody vyplývajúcu z neplatného vylúčenia z družstva. Rozsudkom zo dňa 06. 08. 1992 č. k. 5C 177/90-110 okresný súd rozhodol, že vylúčenie z družstva je neplatné a členský pomer navrhovateľa u odporcu naďalej trvá, taktiež priznal navrhovateľovi náhradu mzdy vo výške 17 447,92 Sk, ako aj súdne trovy. Rozsudok okresného súdu bol rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 7 Co 368/92-127 zrušený v časti priznania náhrady mzdy z neplatného vylúčenia a v časti náhrady trov konania. Konanie vedené pod sp. zn. 9C 61/94, ako aj konanie vedené pod sp. zn. 5C 177/90 bolo prerušené podľa § 14

ods. 1 písm. d/ Zák. č. 328/91 Zb. o konkurze a vyrovnaní. Súd ďalej poukázal na znenie ustanovenia § 23 ods. 1, 2 a 4 ZKV a uviedol, že si zabezpečil na preukázanie návrhu navrhovateľa spis vedený na Okresnom súde v Dunajskej Strede pod sp. zn. 5C 177/90, z ktorého vyplýva, že výšku náhrady mzdy a ušlú mzdu si navrhovateľ uplatnil podaním zo dňa 25. 05. 1998 v celkovej výške 508 658,-- Sk vychádzajúc z výpočtu, že jeho priemerná mesačná mzda v roku 1989 bola 3 681,-- Sk a jeho nároky na ušlú mzdu za jednotlivé roky vyčíslil nasledovne: za obdobie od 28. 09. 1990 do 31. 12. 1990 – 11 416,-- Sk, za rok 1991 – 51 154,-- Sk, za rok 1992 – 56 251,-- Sk, za rok 1993 – 61 785,-- Sk, za rok 1994 – 70 412,-- Sk, za rok 1995 – 79 170,-- Sk, za rok 1996 – 89 225,-- Sk, za rok 1997 – 89 225,-- Sk. V konaní vedenom pod sp. zn. 9C 61/94 si navrhovateľ uplatňoval náhradu škody spôsobenú nevydaním naturálnych pôžitkov za rok 1990 – 1994 pozostávajúci z prídely 910 kg kryštálového cukru, 35 l bieleho vína, 87 q kukurice a 19 q jačmeňa. Rozsudkom okresného súdu 9C 61/94 zo dňa 06. 02. 1996 bol úpadca zaviazaný zaplatiť navrhovateľovi sumu 10 255,-- Sk z titulu náhrady škody za naturálne požitky za rok 1990 do roku 1994 s 3 % úrokom z omeškania, vo zvyšku návrh zamietol a priznal navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 450,-- Sk. Tento rozsudok bol zrušený a vrátený na nové konanie. Do dnešného dňa nie je vo veci rozhodnuté.

Podľa § 120 ods. 1 O. s. p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie veci. Povinnosťou navrhovateľa je preukázať oprávnenosť svojho nároku prihláseného v konkurznej prihláške, ktorá je vedená vo veriteľskom zväzku č. 932. V danom prípade navrhovateľ nepreukázal v tomto konaní oprávnenosť svojho nároku vo výške 576 893,04 Sk žiadnym dôkazom napriek snahe súdu, ktorý si zabezpečil požadované doklady, o ktoré opieral navrhovateľ svoj návrh. Vzhľadom na uvedené, súd návrh zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie. Uviedol, že nezodpovedá skutočnosti tvrdenie súdu v rozsudku, že navrhovateľ nepreukázal oprávnenosť svojho nároku žiadnym dôkazom napriek snahe súdu. Na pojednávaní na Krajskom súde v Bratislave dňa 10. 03. 2005 navrhovateľ vymenoval všetky dôkazné prostriedky súvisiace s jeho nárokom, menovite v konaní na Okresnom súde v Dunajskej Strede pod sp. zn. 9C 61/1994, sp. zn. 5C 177/1990 a sp. zn. 6C 13/92. Navrhovateľ na pojednávaní bol riadne vypočutý a poskytol

všetky požadované informácie súdu a v nejednom prípade aj kópie súvisiacich dokumentov. Všetky uvedené písomnosti slúžili ako dôkazový materiál na podloženie nárokov navrhovateľa. Záležalo od krajského súdu ako s nimi narába a bolo v jeho kompetencii vyžiadať od navrhovateľa ďalšie dôkazy, pokiaľ to považoval za potrebné. Navrhovateľ počas 7-ročného trvania právnej veci nebol ani v jednom prípade vyzvaný krajským súdom na predloženie ďalších dôkazov za účelom potvrdenia jeho nárokov. Poukazuje tiež na to, že plnou mocou zo dňa 26. 04. 2002 splnomocnil zastupovaním v celom konaní advokáta J.. Plnomocenstvo vypovedané nebolo, teda v predmetnej veci ho aj naďalej zastupuje. Zo strany krajského súdu mu boli doručené predvolania na pojednávanie na deň 10. 03. 2005, 27. 10. 2006 a 09. 09. 2005. Ďalšie predvolania na pojednávania na 22. 09. 2006, 27. 10. 2006 a 08. 12. 2006 mu doručené neboli. Považuje za dôležité vyzdvihnúť skutočnosť, že postupom Krajského súdu v Bratislave, keď jeho advokátovi neboli doručené ďalšie predvolania po 09. 09. 2005 a iné písomnosti vrátane rozsudku. Považuje to za odvolací dôvod podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd SR, ako súd odvolací, prejednal odvolanie žalobcu podľa § 212 ods. 1 O. s. p. v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu podľa § 101 ods. 2 O. s. p. a napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a písm. h/ O. s. p. zrušil a podľa odseku 3 tohto ustanovenia vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vychádzal zo zistenia, že predmetom sporu je žalobcom uplatnené právo na určenie pravosti pohľadávky, ktorú prihlásil v konkurznom konaní vedenom proti úpadcovi A. spolu v sume 581 077,04 Sk. Žalovaný správca konkurznej podstaty z prihlásenej pohľadávky uznal sumu 4 184,-- Sk a vo zvyšku pohľadávku poprel. Súčasne vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že pohľadávku žalobcu uznáva do výšky spolu 4 362,70 Sk z dôvodu, že táto suma bola žalobcovi priznaná súdnym rozhodnutím sp. zn. 6C 13/92. Zvyšok neuznáva nakoľko vo veciach vedených pod sp. zn. 9C 61/94 a 5C 177/90 nebolo právoplatne rozhodnuté, pretože tieto konania boli podľa § 14 ods. 1 písm. d/ ZKV prerušené a nárok žalobcu zostal sporný.

Podľa § 120 ods. 1 O. s. p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Podľa § 122 ods. 1 O. s. p., súd vykoná dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

Podľa § 123 O. s. p., účastníci majú právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali.

Prvostupňový súd sa citovanými ustanoveniami neriadil. Súdu treba predovšetkým vytknúť, že hoci bol žalobca v konaní zastúpený advokátom, súd na túto skutočnosť neprihliadol a splnomocneného zástupcu – advokáta žalobcu na nariadené pojednávania nepredvolal a vo veci rozhodol, čím účastníkovi odňal možnosť konať pred súdom. Súd svoje rozhodnutie odôvodnil všeobecne tým, že žalobca nepreukázal oprávnenosť svojho nároku prihláseného v konkurznej prihláške. Sporové konanie sa riadi zásadou prejednávania veci, ktoré je založené na určitých tvrdeniach a pre tvrdené skutočnosti sa navrhujú dôkazy účastníkmi konania. Úprava teda vychádza z toho, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov ťaží účastníkov a ukladá im povinnosť označiť dôkazy na preukázanie tvrdených skutočností. Žalobca svoju žalobu o určenie pravosti pohľadávky zakladá na dôkazoch obsahujúcich spisy v konaniach vedených pod sp. zn. 5C 177/90, 9C 61/94 a 6C 13/92. Konanie vo veci 6C 13/92 bolo právoplatne skončené a prihlásenú pohľadávku z tohto konania správca konkurznej podstaty aj uznal. Ostatné dve konanie boli v dôsledku vyhláseného konkurzu prerušené. Pretože pohľadávku z týchto prerušených konaní si žalobca prihlásil v konkurznom konaní a je predmetom tohto konania v dôsledku jej popretia, musí sa s opodstatnenosťou týchto nárokov vysporiadať súd v danej veci. Krajský súd síce uviedol, že si zabezpečil spis vedený na Okresnom súde v Dunajskej Strede sp. zn. 5C 177/90, konštatoval však iba aké nároky z neho zistil. Rovnako postupoval pri spise v konaní vedenom pod sp. zn. 9C 61/94, kde záverom uviedol, že vec nie je právoplatne ukončená. Z dôvodov rozhodnutia však nevyplýva, že by bol riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho aj správne právne závery. Odôvodnenie rozsudku neobsahuje zákonom predpokladané náležitosti odôvodnenia. Nie je z neho zrejmé, čo súd v konaní zistil, akými úvahami sa pri rozhodovaní v danej veci riadil, čo obsahovali alebo chýbalo v spisoch, na základe ktorých si žalobca uplatnil svoj nárok v označených konaniach. Všeobecný záver o tom, že žalobca svoj nárok nepreukázal, nemôže nahradiť to čím a akými úvahami sa súd v konaní riadil, čo zistil a čo konkrétne nebolo žalobcom preukázané. Pokiaľ označené spisy neobsahovali pre rozhodnutie v danej veci dostatok dôkazov, bolo potrebné dokazovanie doplniť a vyzvať žalobcu aké doklady, resp. dôkazy má na preukázanie opodstatnenosti svojho nároku predložiť. Keďže nároky

z prerušených konaní sú uplatnené v tomto konaní, súd sa s nimi musí riadne vysporiadať, to znamená musí dostatočne zistiť skutkový stav a vyvodiť z neho správne právne závery, ktoré musí deklarovať v dôvodoch svojho písomného vyhotovenia rozhodnutia. Odvolací súd preto vyhovel odvolaniu žalobcu, napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca odvolaním napadol aj uznesenie súdu, ktorým mu bol vyrubený súdny poplatok z podaného odvolania v sume 10 000,-- Sk. Namietal, že toto uznesenie považuje za neurčité vzhľadom na skutočnosť, že nie je možné z neho zistiť na základe akej položky sadzobníka súdnych poplatkov bol tento poplatok vyrubený. Tým si nevedel overiť správnosť vyrubeného súdneho poplatku. Považuje ho preto za nepreskúmateľné.

Odvolací súd prejednal aj toto odvolanie podľa § 212 ods. 1 O. s. p. a napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 219 O. s. p. potvrdil. Je pravda, že predmetné uznesenie neobsahuje podľa ktorej položky sadzobníka súdnych poplatkov bol odvolateľovi vyrubený súdny poplatok za odvolanie, ale tento nedostatok nie je dôvodom na jeho zrušenie. Súdny poplatok bol odvolateľovi vyrubený správne podľa sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zákonu č. 71/1992 Zb. v platnom znení položka 2 písm. b/, t. j. v prípadoch, ak predmet konania nemožno oceniť peniazmi. V danom prípade je predmetom konania určenie pravosti pohľadávky, kde jej výška vymedzená peniazmi nie je rozhodujúca. Nebol preto zistený dôvod pre zrušenie uznesenia o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 5. septembra 2008

**JUDr. Margita Fridová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Silvia Važanová